

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

VI. évfolyam.

Csongrád, 1908. november 29.

48. szám.

Megvalósítandó terv.

E lap hasábjain a mult hetekben megjelent egy közlemény, mely a Csongrád-Alpár és a Csongrád-Szeged között építendő vasúttal foglalkozott.

Az alpári vasút építésének indító okát már közönségünk ismeri és tudja nagyon jól, hogy milyen nagy érdekünk fűződik hozzá. Azt is tudjuk mindannyian, hogy ha a dologból lesz valami, akkor az egyedül Sólya Gyula főjegyzőnek köszönhető, mint aki agilitásával bizonyára a megvalósulás stádiumába viszi.

Most nem erről akarunk beszélni, hanem a Csongrád-szegedi vasútról; mert annak megvalósítása egy cseppet sem kisebb érdekünk, mint az alpári. Igaz, hogy az alpári vasút kiépítésével terményeink, különösen a szőlő, bor, gyümölcs hihetetlen lendületet nyerne, de az sem utolsó, hogy a szegedi vasút kiépítésével milyen nagy terület nyernénk vidékünknek.

Felgyő, Csany, Tömörkény vásárlásait eddig is nagyjából itt végezte, tehát célszerű vasúti összeköttetés esetén e vásárlások gyakoribbakká válnának. Másik érdekünk pedig e vasút kiépítésénél az, hogy minden törvényszéki ügyben, katonai ügyben Szegedre kell mennünk, tehát általa sokkal rövidebb utat nyernénk s az indulások, érkezések bizonyára a mi céljainkat szolgálnák. Rövidebb idő alatt pedig azért érnénk Szegedre, — eltekintve a helyes indulásoktól, — hogy a vasút, mondhatni, egyenes vonalban futna meg az utat, tehát a félegyházi kerületnél, a sok várakozás figyelembe vételével, még ha elképzelhetetlenül lassan menne is; akkor is időt nyernénk.

Egyenes vonalú építés esetén a következő pontokat érintené, amely helyeken természetesen állomások is lennének: Felgyő, Csany, tömörkényi szőlők táján Tömörkény, Baks major, Sövényháza, Hantházi major, Hantháza, Sándorfalva, szegedi tanyák, Fehér tó és Fertő tó között elmenve, Rackert szállást érintené és azután futna be Szegedre. Az említett állomásokon kívül még legalább hét-nyolc olyan állomást állíthatnánk fel, amelyek bizvást vetekedhetnének Konyaszékkal, ahol ha nem is esurran utas, de cseppen. Felgyő, Csany, Tömörkény, a Pallavicini uradalom, Sándorfalva, Sövényháza, Szeged, mindannyian szívesen

hozzájárulnának a vasút építéséhez és vásárolnának törzsrészcseppent. Tehát mint a körülményekből látszik, e vasút teljesen életrevaló és igen ajánlatos lenne, ha Csongrád éppen úgy, mint kezébe vette az alpári vasútépítést, ez irányban is tenne valamit. Nem mondjuk, hogy adj Uram, de mindjárt, viszont azt sem tartanánk helyesnek, ha az ügy első szikrájában elaludna. Mozognunk kell, fejtsünk ki egy kis erőt, hogy haladhasunk, minden életrevaló város így tesz s mint számtalan esetben látjuk, éppen az életrevalóságuknál fogva olyan kis helyiségek emelkedtek ismert ponttá, amelyeknek azelőtt hírért sem hallottuk.

Sajnos, fővonalon kívül esünk, ami olyan öreg hiba, hogy az emiatt ért veszteséget behozni majdnem lehetetlenség. A küzdelmet e körülmény miatt nem adhatjuk fel, mindent meg kell mozdítanunk, hogy kiemelkedjünk. E cél elérését segítené az alpári és a szegedi vasút, melyeknek koronája a Duna-Tisza csatorna lenne.

— **Ne fogjunk semmihez.** Ez a néhány szó jellemmez bennünket. Hirdetünk, mondunk életrevaló eszméket és a végén nagyokat hallgatunk; mert nem érdemes csinálni semmit sem. Van benne valami, a mi közönségünk fásulttá vált már, nem érdekli semmi sem. Volt szó kövezett útról a szőlők között addig, amíg rossz volt az út a sok esőtől. Később, hogy jobb lett, hallani sem akartunk a kövezetről, tehát ez is lekerült a napirendről addig, míg megint rosszak nem lesznek szüretkor az utak. — Az ősszel, hogy olesón kelt a must, az egész városban az hangzott, hogy mennyire kellene egy pincészövetkezet. Ezen is túlvagyunk s azon csodálkozunk legjobban, hogy az előjáróság is elfelejtette, pedig legutóbb ő volt legjobban rajta, hogy megvalósuljon. Lehet, hogy azon a nézetten van, amit a cím mond és talán igazza van.

Helyes háztartás.

Csongrád városának igaz, hogy sohasem volt pénze, de viszont az is igaz, hogy ilyen szorult helyzetben mint most, nem volt még. Legalább nem emlékezünk hasonló állapotokra.

A kiadások természetesen szaporodnak, a szomorú természetszörnyök következtében a bevételek kevesbednek, tehát egyszer csak azon kell észrevennünk magunkat, hogy a csódszélén állunk. Ennek

a lehetőségnek egyedüli ellenszere a fukarságig menő takarékoság. Hogy a községi közgyűlés tudatában van a teendőknél, álljon itt e közgyűlési kivonat, melyet ha olvasunk, el kell ismernünk, hogy a községi közgyűlés a legnesszebb menőleg mindent megtett arra nézve, hogy a kiadások elviselhetőbbek legyenek.

A folyó hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlés ugyanis az 1909. évi községi közpénztári költségvetést a következőképp állapította meg:

1. Bevételekre nézve.

1. Bevétel II. rovat 4-ik cinnél Igelők jövedelme címén az előirányzatot 166 korona 60 fillérral felemeli, amennyiben a község tulajdonát tevő Bodor-sziget évi jövedelme előirányozva nem lett.

2. Bevételi III. rovat javadalmak jövedelméből előirányzott összeget 900 koronával felemeli, amennyiben a piac s helypénzszedés, valamint a kövezetvám bérlet a megtartandó árverésen a forgalom emelkedése folytán ezen, sőt ennél magasabb összeggel is előreláthatólag emelkedni fog.

3. Bevételi III. rovat 4. cinnél a fogyasztási adóból 100.000 koronás árvédelmi kölcsön 1909. évi törlesztési részletének fedezésére szükséges 5000 korona összeg egyenértékű az előirányzott 4880 korona helyett 5000 koronát s így 120 koronával többet irányoz elő.

4. Bevételi VIII. rovat 2. cinnél betegápolási költségek visszatérítése címén az előirányzott 4000 korona helyett bevételül felvesz 4500 koronát s így 500 koronával magasabb összeget, mert az 1908. évi elért eredményhez képest ezen bevételi tétel 500 koronával emelhető.

5. Bevételi X. rovatnál átmeneti bevétel gyanánt 20 évi kamatmentes visszatérítés kötelezettsége mellett a 281.908. sz. a. közgyűlési határozat vonatkozó rendelkezéseinek felfüggése s illetve megváltoztatásával a régi öblözetek megváltása gyanánt a Csongrád-sövényházi ármentesítő társulattal létrejött egyezség folytán a községnek fizetendő 162.489 korona 14 fillér váltásösszegeből a villamvilágításra előirányzott 129.760 korona leszámításával jelentkező 32.729 korona 14 fillér összeget felveszi, azon hozzáadással, hogy ha és amennyiben ezen váltásösszeg 1909. évi május hó 15-ig a községi pénztárba be nem folynék, a községi előjáróság jogosított leend ezen

GÁRDI IMRE

cs. és kir. udv. fényképész

A műterem Csemegi Károly-utca 4. sz. alatt, özv. Bariók Jánosné házában van.

legtökéletesebb eszközökkel felszerelt műterme már most állandóan a mélyen tisztelt közönség rendelkezésére áll, hol csupán művészies kivitelű szép és tartós képek készülnek. **Gyermekfelvételek** délelőtt 9 órától délután 3 óráig. Műterem igen jól fűtve van.

összeg erejéig a Tari-féle alapítványból kölcsönt felvenni.

II. Kiadásokra nézve.

1. A kiadási IV. rovat 2-ik címénél hivatalos helyiségek világítására előirányzott 1000 korona összeget törlésbe hoz, amennyiben a villamvilágítási üzemviteli szerződés szerint a hivatalos helyiségek világíthatni fognak.

2. Kiadási IX. rovat 1-ső címénél a közséki műút átereszei befedésére előirányzott 2000 koronából, figyelemmel a képviselő testület 362/1908. sz. a. határozatára, 1400 koronát törlésbe hoz, amennyiben ezen átereszek 600 korona vállalati összegért készíttetnek el.

3. Kiadási X. rovat 1. címénél apaállatok beszerzésére előirányzott 1500 korona összegből 400 koronát törlésbe hoz, amennyiben az 1909. évben remélhető szükséglet 1100 koronával fedezhető.

4. Kiadási XI. rovat 14. címénél közséki pótdó törlésre előirányzott 10.000 korona összeget 8000 koronára szállítja le, amennyiben az 1908. évben elemi kár nem jelentett be s az előforduló normális változások ezen összegből fedezhetők.

5. Kiadási XI. rovat 20. címénél a délvidéki magyar közművelődési egyesület részére előirányzott 200 korona összeget egészben törli, amennyiben ezen alapító tagsági díj már egyszersmindenkorra kifizettetett.

A közséki közgyűlés utasította a közséki előjáróságot, miszerint az ezen bevételi és kiadási tételek figyelembe vételével kiállítandó költségvetést Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságához a járási főszolgabíró úr útján oly időben

terjessze fel, hogy az 1908. évi december hóban tartandó törvényhatósági bizottsági gyűlésben jóváhagyható lehessen. Utasította továbbá a közséki előjáróságot, hogy a kiadási címnek pontos betartása mellett eszközölje az utalványozásokat, s e végből a legszigorúbb takarékosagra való figyelemmel, a kisebb jelentőségű sürgős javítási munkálatok vagy beszerzésektől eltekintve, csak oly megrendeléseket, beszerzéseket s javítási munkálatokat teljesítsen, amelyek a havi szükségleti kimutatásban a képviselő testület által engedélyeztettek.

Utasította továbbá Sólya Gyula főjegyzőt, miszerint a Csongrád-sövényházi ármentesítő társulattal a régi befektetésekre nézve létrejött kisajátítási egyezség jóváhagyását a m. kir. földmívelésügyi minisztériumnál személyesen eszközölje ki.

Végül utasította a közséki előjáróságot, miszerint a kövezetvám s helypénzszedési jogbérletre vonatkozólag még ez évben árverést tartson s ezen jogok bérletét 3 évre biztosítsa akként, hogy a bérlet az első évre feltétlenül, a további 2 évre pedig azon feltétellel adják ki, ha a kövezetvám a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr által 10 évre megadatik.

Felhívás előfizetésre.

1908. évi december hó 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	4 korona.
Fél évre	2 korona.
Negyed évre	1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése folyó hó végével lejár, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Lakóhelyváltoztatás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új lakhelyüket bejelenteni sziveskedjenek, hogy a pontos kézbesítés eszközölhető legyen.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság
kiadóhivatala.

HIREK.

— **Advent.** A mai nappal kezdődik az egyházi újév, melyet a magyar nép „Advent”-nak, „Ujév”-nek, „Ureljövét”-nek is szokott nevezni. Az adventi időszak 4 heten át tart, annak emlékére, hogy az emberiség 4000 éven át várta az eljövendő Megváltót. Ennek emlékére naponként reggel 6 órakor „Rorate” tartatik a plebáni templomban.

— **Népszerű előadások.** Ma a gazdákat érdeklő előadásra kerített sort a Csongrádi Iparosifjúsági Közművelődési Egyesület. Porubszky József apat-plebános, aki városunknak nemcsak jó lelkipásztor, hanem a népek készséges tanítója is, ma az Ipartestület nagy termében a **gyümölcs műveléséről és értékesítéséről** tart előadást. Ezen alkalommal megint az Urania képei fogják az előadás tárgyát szemléltetve tenni. Gazdáink figyelmét különösen felhívjuk erre a hasznos és értékes előadásra. Csütörtökre előkészületen van „A beteg test” című előadás. Ennek megtartására dr. Sörös Miklós közséki orvosunk vállalkozott.

— **Csongrádi tejszövetkezet.** A fővárosi élelmi cikkek drágulásáról már eleget olvastunk. Azonban azt kevesen tudják, hogy ennek a hamis

A bölcselkedésről.

Irta és a csongrádi kaszinóban 1908. november hó 22-én előolvasta: **dr. Kónc Mihály.**

Ne tessék megjegyezni a címtől, nem akarok e népszerűtlen tudományos ágról hosszabb dissertációkat tartani, sem pedig hallgatóimat elvont tételekkel traktálni; ellenkezőleg pár szóval akarom ismertetni a cibeli fogalmat s tetszetőssé tenni azt azok előtt, kik gondolkodni szeretnek s akarnak.

Bölcselkedni annyit tesz, mint dolgok rendjét egy elfoglalt, magasabb, a köznapi felfogástól elütő gondolkodási módszerrel szemlélni; levonni a tanulságot a fizikai vagy erkölcsi jelenségekből, a visszasszagokat nyomban felismerni vagy ami látszólagos visszás, azt az erkölcsi törvénnyel összhangzásba hozni. Aki bölcselkedik, csak módszeresen gondolkodik; a bölcselkedő még nem bölcs, de a bölcselkedés út arra, hogy az egyén tökéletesüljön, hogy cselekményei összhangzásban legyenek a benne élő erkölcsi törvénnyel, sőt hogy ez erkölcsi törvényt megteremtse magának.

Sokkal többen bölcselkednek, mint gondolnák. A tudós, ki a jelenségek láncolatából egy tételre következtet; a jogász, aki a zavaros peranyagot élő egészszé foglalja össze, s erre a törvényt az anyagi igazságnak megfelelően alkalmazza; a politikus, ki a társadalmi jelenségekből felismeri a nép bajait s a jövőre kihatólag praezentív törvényeket hoz; a gazdász, aki fajokat nemesít; a munkás, aki műremeket hoz létre: mind a bölcselkedés módszereivel

dolgozik. Aki a materiának lelket, eszmét ad; aki tüneményekből törvényekre következtet: abstrahál, tehát bölcselkedik.

Deak Ferenc mondá: a bölcselkedés olyan, mint a jó, kicsi mindenkinek kell belőle, a sok azonban megárt. Ez aranyigazságból következik, hogy harmonikus élet bölcsészeti gondolkodás nélkül alig képzelhető. Viszont a bölcsészet rejtélyeibe való behatolás csak avatott s arra hajlammal bíró embereknek van fenntartva; olyan templom ez, melybe levett saruval szabad csak belépni.

Mert a bölcsészet, mint tudomány alatt mégis többet értünk, mint bölcselkedés alatt; ez több mint abstractio; régebben úgy hívták: metafizika. Ma már ez alatt nem a tiszta eszen alapuló speculatív gondolkodást értjük, hanem a dolgok lényegének, a világegyetem jelenségeinek, az emberiség örök problémáinak, az Isten, lélek halhatatlansága, a szabadakarat, az élet lényege stb. fizikai tüneményekből való magyarázgatását. Nincs semmi, ami természetesen kívül van, még az sem — vallják a pantheisták — aki a természetet alkotta. Tehát a modern bölcsészet a természeti világ tüneményeinek megfigyeléséből indulván ki, tulajdonképp természet-tan, de nem a holt anyaggal foglalkozik, hanem az élővel, keresi benne a lelket, a jelenségek összekötő kapcsát, a harmoniát. Egy alapra iparkodik visszavezetni minden jelenséget, minden tudományt; a tudományok tudománya ez.

Ép azért, aki igazán bölcselkedni akar, széleskörű ismerettel kell bírnia. A természettudományi kutatások legújabb eredményei, a történelmi események tanulságai, a társadalmi moz-

galmak eredményei, az anthropologia, élettan stb. tudományos ágak legújabb buvárlatai ismeretek kell, hogy legyenek előtte, mert úgy tudja a tudományok eredményeit egységes rendszerbe foglalni s minden fizikai vagy lelki jelenséget egy néző pontból figyelni. A bölcsészet a tudományos kutatások quintessenciáinak rendszerbe foglalása, egy elv alá gyűjtése abból a célból, hogy minden, amit ismertünk, nyitott könyvként álljon előttünk. Tényleg a nagy bölcselők polyhistorok voltak; ilyen volt Kant, Schopenhauer, Spencer, Herbert, Spinoza, Aristoteles, Sokrates stb.

Sőt többet mondok: a bölcsészet nemcsak a tudományok eredményeit fogja fel egységesen, hanem a leszűrt eredményekből általános, minden tudományra közös igazságokat igyekszik felszínre hozni. Hogy sokféle rendszer van, azért van, mert sokféle a módszer s a vizsgálódásnak különbözők az útjai. Kérdi talán valaki, mi haszna mindennek, értünk-e már el valamit? A hasznára már fentebb rámutattam; az eredményekre vonatkozólag most csak annyit jegyzek meg: a bölcsészeti buvárlatoknak vannak igenis nagy cselekményei — olyanok, mikre azelőtt nem is mertek gondolni — habár a végső problémák — Isten, lélek halhatatlansága, az akarat mivolta, az élet lényege — még mindig ismeretlenek mondhatók. De e problémák felé is történt sok közeledés, amit még talán kifejték. Hiszem azonban, hogy az emberi szellemnek a tudomány eszközeivel is sikerülni fog megoldani a lét titkát, es e titok megoldása fogja odavinni az emberiséget, ami a vallásos lelkekben szájjard hitként, a tudományok szerint

Dreer István cukrász

Gr. Apponyi (Rózsa) utca 3. Borbás Henrik házában.

A farsangi idény beálltával torták és sütemények beszerzésére ajánlja magát a nagyérdemű közönség figyelmébe. A fővárosban és több nagyobb vidéki városban szerzett tapasztalatai folytán képes a legkényesebb igényeket is kielégíteni. Rendeléseket a legnagyobb figyelemmel és pontossággal teljesít. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri.

tudósításoknak csak a fele igaz. Az tudniillik, hogy a jó cikkeknél jól megadják ott az árat, hanem a silány árúknak sokkal olcsóbbak az árai, mint a vidéken. Így pl. rossz posztóruhát, selejtes szőlőt, gyümölcsöt, gyenge bort, vizzel kevert tejet sokkal olcsóbban lehet kapni, mint Csongrádon, hanem aztán a jó árúknak megadják az értékét busásan. A jó bornak, jó tejnek értékét sehol jobban meg nem fizetik, mint a fővárosban, s ha Csongrád bortermelő gazdáit egy borraktárt létesítenének a fővárosban, a csongrádi boroknak árait igen jól megfizetnék ott, ahol megbecsülik azt, ami értékes. De még többet nyerhetnének a tejjgazdasággal foglalkozók, ha a frissen fejt tejet és tejszint egyenesen a fővárosba szállítanák. Egy budapesti kereskedő ajánlatot tett dr. Hollósy Istvánnak, hogy hajlandó lenne néhány ezer liter tiszta tejet venni 20 fillérével, a csongrádi vastüti állomásnál naponta átvéve, ha garanciát kapna arra nevére, hogy a tejhamisítás ki lenne zárva. Erre nevére csak az a megjegyzésünk, hogy a tejszövetkezet létesítése előtt kellene mindenütt ilyen módon piacokról gondoskodni, ahol jó áron el lehetne adni a tejet, nem pedig előbb tejszövetkezetet csinálni és csak aztán nézni vevő után, akéhez a termelt tejet szállítani lehetne.

Közművelődési felolvasás. December hó 6-án, vasárnap délután 5 órakor lesz a kaszinó termében a második felolvasás, műsora a következő: 1. Szavaltat, tartja Barna Henrikné, 2. Adalék Csongrád történetéhez, közli Sági Mihály. Értekezés, tartja dr. Dékány Béla. 4. Eredeti költemény, felolvassa Mihálovics Iván. Belépés díjmentes, meghívás csupán ezúton történik.

Felülfizetések. A gazdaitársasági dalárda iránt lelkesülő ifjak táncvigalmán felülfizettek: Porubszky József 6 K, Szölke Pál 4 K, Szölke Sándor 4 K, Halmazsán János 2 K, dr. Buk Herman 2 K, Domokos Ferenc 1 K, összesen 19 korona. Így bevétel volt 169 korona, kiadás 130 korona, tisztajövedelem 39 korona. Mely összeget a rendezőség azon reményben, hogy a dalárda társaság alakulásáig ugyanis csak kevés idő fog eltelni, közös elhatározással Forgó G. József, a táncvigalom pénztárnokánál hagyott.

gondolkodókban sejtelenként él: a mindenség Alkotójával való tudatos egyesüléshez.

Eleg az hozzá: az emberiség mai óriási haladása — mely egy szebb jövőnek nyújtja perspektíváját — jó részben a bölcsészeti kutatásoknak köszönhető. Aki megtanult gondolkodni, azt nem lehet bolondítani, az nem adja be a derekát: s a gondolkodás függetlenségének megőrzése egyik legnagyobb kincse az emberiségnek. Ne veszítsük el kedvünket, ha nem sikerült is megfejtenünk mindent; a problémák nehézsége ne vigyen a merev tagadás álláspontjára, mert dogmatikus igazság, hogy nemcsak az létezik, amit tudunk, sőt valójában még igen sokat nem tudunk, ami létezik. Eljen bennünk a minden haladás alapja, az igazság keresésének ösztöne. Talán igaz a bölcs mondása: Isten csak azért rejtette el előttünk az élet végső titkait, hogy utánuk sovárogyva, meg ne szünjünk magunkat tökéletesíteni; de mar magunka tökéletességre való törekvés egyik életcélunk s a remény mindig biztatni fog, hogy meg fog nyílni elménk előtt az elzárt titkok kincsesháza s ebből, — nem mint Pandóra szelencéjéből — a baj, a boldogtalanság, hanem a jólét, az elérhető legnagyobb boldogság fog virradni az emberiségre.

Miután így ecseteltük a bölcséleti szemlélődések hasznát, vegyünk ki egy témát nem a legnehezebbekből, hanem a mindennapi problémákból s világítsuk azt meg szemlélődésünk módszerével. Meg fogjuk látni, hogy olyan eredményekre jutunk, amelyekre hallgatóim tán nem gondoltak, melyeknek tudata azonban, bár elrejtve, él lelkükben, s ráismernek a bennük rejtve élő igazságra, mint egy rég nem látott kedves ismerősre.

Ugyan ki ne szeretne közülünk boldog lenni? Kinek nem voltak már boldog pillanatai s ki ne óhajtott volna, hogy bár e pillanatok örökké megmaradnának? Kiben nem él a vágy a boldogság után, mely megelégedést, életet, szép jövőt ígér?

(Folyt. köv.)

A felülfizetésekért ezúton mond hálás köszönetet a rendezőség.

Rendőri hír. Még folyó évi augusztus hó 29-én történt, hogy Uj-Gradián, a Szávából egy ismeretlen hullát fogtak ki, kinek zsebében Dudás Mihály csongrádi lakos munkásigazolványát találták. Dudás azonban idehaza a legjobb egészségnek örvend. Dudás a munkakönyvét a nyár folyamán elküldte Parócai István társának, hogy az azzal majd féljegyvel haza utazik. Ez azonban nem kapta meg sem a könyvet, sem az ezzel küldött esomagot s így valószínű, hogy az ismeretlen Parócai helyett kiváltotta. A vizsgálat folyik.

Hatóság elleni erőszak miatt a kir. ügyészség vizsgálatot rendelt el Pusztai Antal ellen, mert az Deák Ferenc mezőőrt, szolgálat közben megütötte.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használatát után észlelhető.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelmebe venni.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes, mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

A SCOTT-féle Emulsió-t.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Eladó ház.

Egressy Lászlónak a gr. Andrássy (Szarvas) utca 8. szám alatt levő háza szabadkézből eladó, esetleg 4 szoba üveges verendával, fürdő szoba és konyha vízvezetékekkel, kamra pince, padlás, istálló, disznóól, fásszín, felszer, kert és udvarral f. évi december hó 1-től haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnál, hol szinte többféle bútor, háziesszköz, tűzifa és kokszt f. évi december hó 1-én, reggel 9 órakor önkéntes árverés útján el lesz adva.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

sós borszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Ore az egészségnek, fertőtlenítő, erősítő és edző izmok, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium GYÖR.

Kapható mindenütt.

Fiatalfűszeres segéd

felvétetik Schvare Izidor üzletében. Ajánkozik lehet személyesen vagy levelben.

Hirdetmény.

Felhívatik az adófizető közönség, hogy az állami, községi, varmegyei utadók és ármentesítő társulati követelésekben fennálló tartozásait, amennyiben azok most már teljes kivételükben esedékesek, haladéktalanul fizessék be az adópénztárba, mert a nem fizetők ellen a végrehajtási eljárás a törvény teljes szigorával fog alkalmaztatni.

Csongrád, 1908. november 15.

Kovacs, jegyző.

== Aki ==

magát vagy gyermekét

köhögés,

rekedség, hurut, elnyálkásodás és számkököhes ellen meg akarja óvni, az vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

Kaiser-féle mell-caramellát

3 fenyővel ellátva.

5500 közjegyzőileg hiteltelített bizonyítvány erről.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Doboz 80 fillér.

Kapható:

Barna Henrik, Löw Adolf és Wiesner Lajos urak gyógyszerárterében.

Kiadó

üzlethelyiség.

Hatvani György Kossuth Ferenc-ut 28. sz. alatti házában egy üzlethelyiség van haszonbérbe kiadó. A helyiség azonnal elfoglalható.

Cimbalom

felhúrozva, jó állapotban eladó. Értekezni lehet Kereszt-utca 1. szám alatt.

Mérték után, egy évi jótállással, rendkívül olcsó árak mellett készítek elegáns

úri-, női- és gyermekcipőket.

Különösen felhívom az úri közönség figyelmét férfi-cipőimre, melyeket ma is egy előkelő budapesti cégnek szállítok.

Megrendeléseket, valamint javításokat gyorsan és pontosan eszközölök. Kívánatra házhoz megyek.

Mészáros Ambrus
cipész, Templom-utca 16.

Most már megvan az alkalom mindenkinek!

Aki szép, jó és főleg jutányos árért akar férfi-, női- és gyermekcipőt, vagy

csizmát

rendelni, az forduljon bizalommal hozzám, miután nagymennyiségű legfinomabb sevreux, box, calf és más egyenlő minőségű bőrt vásároltam be s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai nagy drágaság mellett is a legszolidabb árért, a legszebb, legújabb és legjobb férfi-, női- és gyermekcipőket, valamint férfi- és fűszizmakat készíthetek.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőz készítményeim szépsége, jósága és tartósságáról.

Miert is kerem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Teljes tisztelettel

Nagy I. János

cipésmester,

Lakásom: Kereszt-utca és Zrínyi-utca sarok, a városi kórház átellenében.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicolin cigarettahívvelék fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem mindazon adóhátralékosokat, akiknek ingóságait a községi végrehajtók bármilyen adó vagy illeték hátralékért lezálogolták, hogy hátralékaikat az adópénztárba azonnal fizessék be, mert a nem fizetők ellen a harmadfokú végrehajtás fog alkalmaztatni, vagyis a lezálogolt ingóságok elárvereztetés végett a községhezához fognak behordatni.

Csongrád, 1908. november 15.

Kovács, jegyző.

Egyedül valódi csak

THIERRY BALZSAMA

a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges utazó-családűveg 5 korona. Csomagolás ingyen.

Thierry Centifolium kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.

A legjobb háziszerek gyomorhajtás, gyomorégés, göres, köhögés, mellhajtás, minden belső szervezetgyulladás, köszvény, tagszagattás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat és mindennemű sérülés stb. ellen. — Így tessék címezni:

Védőangyal gyógyszerár

Thierry A., Pregrada, Rohics mellett.

Raktárak Budapesten: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértés L. Lúgcs.

Kényelem!

Az igentisztelt csongrádi vevő közönség lakására küldök

barna kenyeret kgmönként 15 krajcárért, fehér kenyeret kgmönként 17 krajcárért, I. oszt. búkk felvágott fát métermazsánként 1 ft 60 krért. Mindent hazaszállítok!

A tisztelt vevő közönség pártfogását kérem tisztelettel

Geller János

első csongrádi házi kenyér sütőde, liszt nagyraktár és vágott fa eladás.

Üzlethelyiségem Rosenberg Ede úr üzlete mellett van.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománczott falburkolat és minden e szakmába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható Csongrádon:

Barna Henrik, Löw Adolf, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerárában.

Éljen!

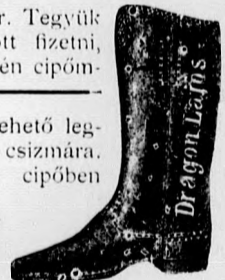
Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Az idő pénz!

Ha az Ön cipője pénzt ér, időt is ér. Tegyük fel, hogy Ön 10 koronát szokott fizetni, úgynevezett olcsó cipőért. De az én cipőmért bátran fizethet 15 koronát, mert háromszor annyi ideig tart.

Ugy-e bár tízenkét óra hosszat talpon van Ön? Szüksége van tehát a lehető legkényelmesebb cipőre vagy csizmára. Szóval a Dragon-féle cipőre és csizmára. Inkább cipő nélkül járjon Ön, mint a lábát elnyomó kényelmetlen cipőben

DRAGON LAJOS cipész-mester
CSONGRÁD, Kossuth Ferenc-út.

Gépraktár.

Van szerencsénk a t. gazdálkodó közönségnek b. tudomására hozni, hogy Csongrádon, özv. Kaszanitzki Ferencé házában bizományi

gépraktárt

létesítettünk, ahol az ottani vidéken szükségelt gazdasági gépekből és eszközökből, u. m. kévekötő és marokrakó aratógépek, ekék, vetőgépek, darálók, kukoricamorzsolók, répa és szecskavágók, járgányok, mázsák, hórónák stb.-ből állandóan dús raktárt tartunk.

Cégünknek az itteni vidéken való képviselődésével és raktárunk vezetésével **Lévai Gyula gabona-hereshedő urat** biztuk meg.

Készítményeink kiválóságát külön kiemelni szükségtelemnek tartjuk, mert a gyárunkból kikerülő gépek és eszközök elsőrendű volta általánosan el van ismerve.

Kiváló tisztelettel

Hoffher és Schrantz

budapesti gazdasági gépgyár és vasöntődeje.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel hozom tudomására a n. é. közönségnek, hogy műhelyemet a mai kornak megfelelőleg, többféle szerszámgépekkel berendeztem, miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármiféle lakatos munkát gyorsan és igen szolid árért készítek.

Elvállalok kisebb-nagyobb épület vasalásokat, diszes vaskapukat, rácsokat, valamint sodrony fonatból készült sirkerítések. A legújabb kivitelű asztali tűzhelyeket, tábortűzhelyeket, füstösöket, valamint a legújabb rendszerű borsajtókat, permetező és varrógépeket, s minden e szakmába vágó dolgokat.

Bárki forduljon hozzám bizalommal és én a legszolidabb árajánlattal készséggel szolgálok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok

teljes tisztelettel

Forgó Lajos

épület és géplakatos.

Műhely Szőlőhegyi-utca 20. szám alatt.